

Instruktion for udtagning af prøver i frøgræsser

Torben Pedersen^a

^a Teknologisk Institut

Denne instruktion omfatter udtagning af prøver i frøgræs i forbindelse med høst af Landsforsøgene og andre forsøg.

Udtagningstidspunkt

Prøven udtages altid i forbindelse med høst.

Udstyr

- Plasticposer (210 x 150 mm)
- Lærredsposer
- Bindere til lærredsposer
- Labels (stregkode- og/eller høstlabels), følgeseddel
- Spand eller lignende

Metode

- For at udtage en repræsentativ prøve er det vigtigt, at mejetærskeren er indstillet korrekt til afgrøden.
- Prøver kan enten udtages manuelt eller ved automatisk prøveudtager:
- Det er vigtigt, at prøven udtages fra hele den høstede vare.
- Ved manuel prøveudtagning skal der udtages 5 delprøver (håndfulde) fra hver parcel, som udgør en parcelprøve på ca. 500 gram, medmindre andet er anført på forsøgsplanen. Den høstede vare hældes over i spanden med vejledende råvarevægt eller lignende for at blande frøvaren. Derefter udtages en repræsentativ prøve. Spanden/baljen skal rengøres mellem hver parcelprøve.
- Ved anvendelse af mejetærsker med automatisk prøveudtager skal parceludbyttet vejes inden udtagning af prøve på ca. 500 gram, medmindre andet er anført på plan.
- Parcelprøverne fra samme led blandes sammen til én ledprøve på ca. 2 kg (lærredspose) og 0,2 kg (plastpose). Anvend spand med vejledende råvarevægt. I tabellen med vejledende råvarevægt ses, hvad en spand fuld ca. vejer inden for hver art. For mange arter svarer 1 spand fuld til ca. 2 kg.
- Prøverne til vand pct. emballeres i de tilsendte plasticposer. Prøven fyldes til den øverste hvide streg (se billede), hvilket svarer til ca. 200 gram. Posen lukkes lufttæt og påklæbes labels.
- Prøverne til renhed sendes i lærredsposer. Disse skal være lukket øverlig, således at der er luft i toppen, og bindes med snor påsat manillemærke med label.

- Prøverne fra samme forsøg sendes samlet.
- Der må IKKE anvendes andre poser end de tilsendte.
- Hvis høsten afbrydes, f.eks. på grund af regn, må parcelprøverne fra før og efter stoppet ikke sammenblandes. De skal analyseres separat og vand pct. m.m. indberettes særskilt. Husk at markere, hvilket lednummer og gentagelse, prøven er taget i.
- Prøverne skal analyseres hurtigst muligt efter prøveudtagning, og derfor skal prøverne sendes til laboratoriet samme dag det er høstet. Hvis det ikke er muligt, skal de opbevares køligt, tørt og uden direkte sollys. Prøverne skal natten over stå på et koldt betongulv, alternativt på beluftningsanlæg.
- I tilfælde af en meget våd høst, eller ved forekomst af 5 % grønt spildkorn, skal mængden ved prøveudtagning øges til 3 kg. Ved tvivl kontaktes fagkonsulenten på SEGES. Det er vigtigt, at det markeres tydeligt at prøverne er våde, så de kan håndteres korrekt efterfølgende.
- I tilfælde af en manglende ledprøve skal den tomme lærredspose påført label sendes med. Ligeledes skal ledprøven streges ud på følgesedlen.

Prøve til vandprocent skal sendes i de tilsendte poser.

Label påklæbes neden for de hvide streger på posen, som vist på billedet.

Fyld frøgræs i til den øverste hvide streg, hvilket svarer til 200 gram.

Vejledende råvarevægt inden for hver art der svarer til 1 spandfuld (10 L spand):

ART	Vejledende råvarevægt Kg/10L
Rødkløver	5,00
Hvidkløver	6,25
Sneglebælg	4,00
Alm. Rajgræs	2,80
Ital./hybridrajgræs	2,80
Westerwoldisk rajgræs	3,00
Rajsvingel	2,80
Timote	4,00
Hundegræs	2,25
Engsvingel	2,75
Rødsvingel	1,85
Bakkesvingel	2,05
Strandsvingel	2,50
Alm. Rapgræs	2,00
Engrapgræs	2,00
Hvene	2,10
Markært	8,50
Hestebønne	7,50
Raps	6,50